

№ 120

W cenie numeru
20 gr.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Mies. z dod. i 4,20 zł
Dla rob. 3,70.
Odeszrenie do domów 5 gr.
Z przez poczt.
Mies. y dod. ilustr. 5,20 zł.
Pozn Łódzki egz. 27 groszy.
Należyłość pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXVIII r.

istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28

Konto P.K.O. 60594.

Redaktor przyjmuje od 11-12

Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

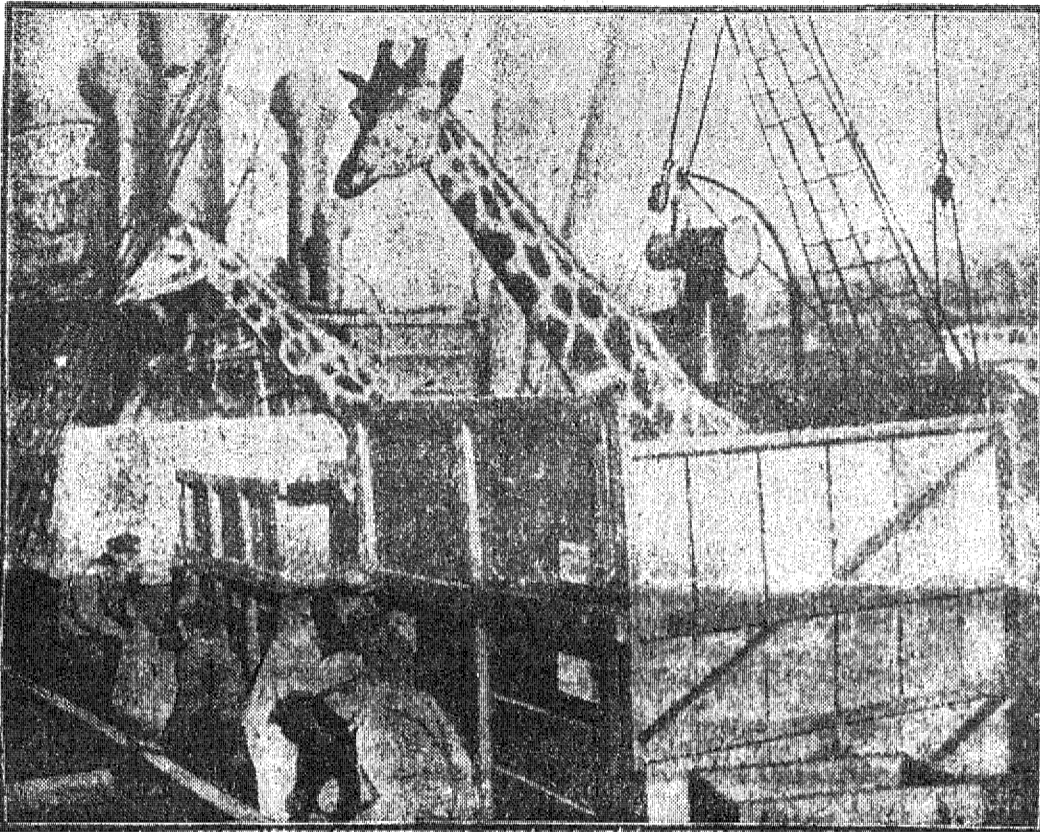
Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Sobota, dnia 2 maja 1925 r.

Żyrafy na morzu.

Przed kilku dniami do portu w Hamburgu zawinął okręt, który na pokładzie swoim przywiózł nie zwykłych pasażerów. Mianowicie statkiem tym przybyły pierwsze importowane po wojnie do Europy żyrafy. Zwierzęta te, które widzimy na naszej ilu-

stracji, jak wyciągniwszy swe długie szyje, wdychają powietrze hamburskiego portu, przeznaczone są dla drezdeńskiego ogrodu zoologicznego. Długa podróż morską żyrafy zniosły bardzo dobrze i przybyły na ląd zupełnie zdrowe.

BŁĘDNA POLITYKA.

Polityka Banku Polskiego i jego ekspozycja — mianowicie Banku Gospodarstwa Krajowego, jest niewątpliwie bardzo ostrożna i z tej strony nic im zarzucić nie można.

Atoli nie we wszystkich kierunkach jest ona zgodna z interesem Polski i narodu polskiego.

Najmocniejszą warstwą narodu, najbardziej patriotycznie usposobioną, i doskonale zdającą sobie sprawę, gdzie leży interes narodowy, są polscy kupcy, rzemieślnicy, urzędnicy i t. d. wogóle stan trzeci, który we Francji i Niemczech odegrał w ubiegłych latach tak poważną rolę.

Tego stanu trzeciego w ścisłym słowotnym znaczeniu my nie mamy — zastępują go żydzi, wartość których dla państwa i narodu polskiego jest więcej niż problematyczna.

Otóż, w interesie państwa leżało by wyrobienie sobie tego rodzaju stanu trzeciego, gdyż ta drobna garstka urzędników Polaków zapracowana, zawałona kłopotami dnia powszedniego, nie przejawia takiej żywotności i rzutkości, które z reguły cechują stan trzeci.

Tedy cała ekonomiczna polityka państwa powinna być skierowana właśnie w kierunku, jaknajwydatniejszej pomocy dla tych Polaków, którzy prowadzą handel i przed-

siębiorstwa.

Tymczasem cóż widzimy w rzeczywistości?

Polityka państwowa, rękami i nogami popiera wielki przemysł, Steigerer, Stejnerer, Ulmani, Eltingoni Rozenblumy i inni zawsze mogą liczyć na pomoc i kredyty rządowe, zawsze Bank Polski poprze ich i zdyskontuje im weksle, w tem dobrem mniemaniu, iż popiera przemysł „polski“.

Nie fałszywszego pod słońcem! Trzeba się nareszcie zbudzić ze złudnych snów i otworzyć sobie powieki, że wielki przemysł w lwiej części — polskim nie jest! Jest francuski, angielski, amerykański, żydowski tylko nie polski.

Otóż obecne przesilenie ekonomiczne może nikomu tak fatalnie nie dać się we znaki, jak właśnie temu stanowi trzeciemu, tj. polskim rzemieślnikom i tej bardzo nielicznej polskiej burżuazji.

Ludzie ci nie posiadają żadnego konta w Banku Polskim, ani kredytów w Banku Gospodarstwa krajowego i skazani są zgórą na nieuchronną zagładę w kieszeniach pilawek wekslowych lub podejrzanym banków, które dyskontują im weksle na niewymownie wysoki procent, zabierając całkowicie dzisiejsze

TOWARY MANIFAKTUROWE

GALANTERJA

1232

MĘSKA i DAMSKA

JEDWABIE

UBIORY

MĘSKIE i DAMSKIE na miarę

SPRZEDAŻ NA RATY

Jan Tomaszewski i S-ka

Sp. z ogr. odp.

ul. 6 go Sierpnia 1. tel. 20-66.

NIECHAJ NIE BEDZIE ANI JEDNEGO OKNA.

BEZ NALEPKI 3-GO MAJA:

Komitet obchodu 3-go Maja prosi wszystkich kupców o przyjęcie do komisowej rozsprzedaży nalepek 3-go maja.

Po nalepki należy zgłaszać się do Komisariatu Rządu na m. Łódź, Al. Kościuszki 1. (parter, biuro dr. Grabowskiego).

Każdy sklep winien zaopatrzyć się w zapas nalepek.

ich nędze zarobki, lub skazując niewolniczą pracą dla tego trzeciego „cichego współnika“.

Znamy wypadki, że taka poważna instytucja, jak Bank Gospodarstwa Krajowego — odmawiała kredytu wekslowego firmom polskim z powodu tylko fałszywych pogłosek o stanie polskiego przedsiębiorstwa, puszczanych przez konkurencję żydowską.

Z tej drogi trzeba zawrócić. Wielki przemysł ma stosunki zagranicą i zawsze ma możliwość otrzymania zaliczek lub pożyczek zwłaszcza na tak wysoki procent jaki u nas obowiązuje, podczas gdy Polacy są skazani na nieuchronną zagładę.

Bardzo niewielkie usługi w tym względzie może oddać „Bank Rzemieślniczy“ założony przez posła Chadzyńskiego, ale ponieważ nie ma on należytego poparcia rządu i nie rozprządza większymi funduszami — jego pomoc jest bardzo nikła.

Otwiera się tu bardzo piękne pole dla działalności „Banku Gospodarstwa Krajowego“ — pole, stojące do dziś dnia odlógiem.

Nie wolno zapominać, że kapitał to bardzo ważne narzędzie rozwoju narodowego i w rękach polskiego rzemieślnika napewno więcej przyniesie Polsce, niż w rękach żyda lub Niemca.

W Czechosłowacji, minister skarbu Raszin, tak zreźnie operował kredytami państwa że czeski stan posiadania wzmógł się znacznie — wpływ obcych zmalał niewymownie. Kula rewolwerowa, przecięła nić żywota tego patrioty czeskiego, ale nikt nie jest w stanie odebrać tego, co dał rodakowi, co dał ojczyźnie.

Trzeba w jakiś sposób urzysić z pomo-

Zarząd T-wa Rzemieślniczego „RESURSA”

zaprasza wszystkie Cechy i Gospody ze sztandarem oraz wszystkich Członków z rodzinami na uroczysty

obchód 3-go Maja.

— Program: —

godz. 8.30 rano: Zbiórka w Resursie, godz. 9: Wyjazd z orkiestrą na nabożeństwo. Po nabożeństwie powrót do Resursy na Rant Rzemieślniczy. Wejście bezpłatne.

za polskiemu stanowi posiadania, gdyż znalazł się on na brzegu przepaści.

Praktyka wykazuje, że Polacy solidnie wywiązują się ze swych zobowiązań i nie widziimy powodu, dlaczego nie są im udzielane te drobne stosunkowo pożyczki, które zostawiły by ich na nogi.

Należy pamiętać że mieszkamy w Polsce i że Polacy mają conajmniej takie same prawo do pomocy rządowej, jak żydzi i Niemcy.

A. S.

Niemcy a korytarz.

p) Poł powyższ. tytułem przytacza „Baltische Presse” wywody znanego w swoim kraju duńskiego, posła H. F. Ulrichsena ogłoszone w wielkim duńskim piśmie „National-Tidende” p) „W dyskusji o kwestję granic polsko-niemieckich — pisze Ulrichsen, — która stała się aktu alną z powodu angielskich projektów paktu gwarantacyjnego, Niemcy starają się, — a nie bez skutku — wprawiać zdanie, jakoby traktat wersalski wyrządził krzywdę Niemcom na północ i na wschód. Nawet w duńskich gazetach czytałem zdania — widocznie inspirowane przez Niemców, — jakoby korytarz łączący Polskę z Bałtykiem był tworem sztucznym, którego istnienia nie można pogodzić z zasadami językowymi i historycznymi.

Udowodniwszy polskości Pomorza i prawa Polski do niego autor przedstawia obecny polski charakter naszej dzielnicy. Największymi miastami Pomorza są Toruń i Grudziądz. W czasie od 1910 — 1925 liczba polskiej ludności w Toruniu wzrosła w trójnasób, zaś w Grudziądzu dwójnasób; oba miasta mają teraz charakter czysto polski. Podobnie wygląda w Tczewie. Przez kilka godzin bawilem w tem mieście i na dworcu, lecz nie usłyszałem tam ani jednego niemieckiego słowa, tam — gdzie według niemieckiej statystyki w roku 1910 miało być tylko 35 procent Polaków.

Zarówno moje doświadczenie osobiste jakoteż liczby statystyczne dowodzą jasno i wyraźnie, że ta dzielnica, która przed wojną uległa germanizacji i administracji biurokratycznej zachowała przeważnie swój charakter polski, teraz po powrocie pod panowanie Polski stała się prawie wyłącznie polską; tam topniejąca mniejszość niemiecka już nadaremnie usiłuje na siebie zwrócić uwagę.

Rozwój ten pójdzie dalej w tym kierunku. W Gdańsku slychać już wcale nie tak rzadko język polski i może być, że czas już niedaleki, kiedy język polski stanie na równi z językiem niemieckim w tem mieście handlowem, które z biegiem wieków rozwinęło się w ścisłym związku z Polską i które zaczęło się w rozwoju dopiero pod koniec w. 18 dostawczy się pod panowanie niemieckie. Na wybrzeżu bałtyckim i terenie polskim buduje Polska port. (Inżynierowie duńscy prowadzą roboty). Puck nad Zmorzem Bałtyckim jest dziś miastem prawie czysto polskiem. Wszędzie zdobywają sobie przewagę kołory polskie. Po tej stronie granicy, t. zn. na terenie polskim niemieczyna w większej mierze już się nie utrzyma.

Pod względem historycznym i narodowym Prusy Zach., które teraz znów nazywają się Pomorzem, nie stanowią już kraju niemieckiego przyznanego Polsce z powodów gospodarczych. Pomorze jest już żywotną częścią polskiego organizmu narodowego.

Inaczej atoli przedstawiają się Prusy Wschodnie. W ich granicach żyje kilkaset tysięcy Polaków i Mazurów, którzy co prawda mówią po polsku, lecz ulegli w znacznej mierze germanizacji.

Lecz ostatecznie, jeśli się mówi o względach historycznych i językowych, nie ulega wątpliwości, że zaokrąglenie granicy na wschód w ten sposób, że Prusy Wschodnie dostałyby się Polsce, nie sprzeciwiałoby się względem rozumu i sprawiedliwości w żadnej mierze jak zwrócenie Prusom Pomorza z ludnością historycznie i językowo polską.

Jeżeli Niemcy domagają się nowego uregulowa-

Wielka katastrofa kolejowa.

Zamach zbrodniczy został stwierdzony.

5 zabitych wielu rannych.

Gdańsk 1-5 1925 r. (aw)

Korespondent Agencji Wschodniej, w rozmowach z prezesem gdańskiej dyrekcji kolejowej, p. Czarnockim, wice-prezesem Wieckowskim i dyrektorem Peckerem uzyskał następujące szczegóły, odnoszące się do katastrofy pod Starogardem:

Fakt, że katastrofa wydarzyła się skutkiem

zamachu zbrodniczego,

wykazany został niezbitie w śledztwie, jakie prowadziły władze policyjne, kolejowe i sądowne. Okoliczność tę potwierdził również przybyły na miejsce katastrofy komendant policji gdańskiej, który przybył na miejsce z psem policyjnym. Fakt dokonania zamachu potwierdziło również znalezienie na torze kolejowym sztabek, służących do łączenia szyn kolejowych. Sztabki te były odkrecone i odrzucone na bok.

W odległości dwudziestu metrów od miejsca wypadku, w małym lasku, znaleziono mały dźwig, przykryty zeschniętymi liśćmi i chrustem. Lewar ten służył do podważania i zsuwania w bok szyn. Znaleziono również żelazny pret, służący do tego samego celu.

Poszukiwania przy pomocy psa policyjnego nie dały żadnych wyników, gdyż pies przybył na miejsce wypadku dopiero o godz. 10 rano, kiedy już liczne tłumy publiczności z okolicznych wiosek i kolonii pozacierały ślady, jakie mogli zostawić sprawcy zamachu. Mimo to jest nadzieja ujęcia zbrodniarzy, gdyż w ostatnich dniach spotykano w pobliżu toru dwóch nieznanomych mężczyzn, których rysopis jest w posiadaniu policji.

Z pośród wagonów najwięcej uszkodzony został trzeci wagon od lokomotywy, z którego zostało tylko podwozie i jedna ściana. Z pośród ładunków w nim pasażerów dwudziestu pięciu zginęło na miejscu, uratowały się tylko, wprost cudem, gdyż bez odniesienia najmniejszego szwanku, trzy siostry nazwiskiem Diskonis i jeszcze jedna dziewczyna.

Następny wagon, czwarty z kolei, który stoczył się z nasypu, uległ tylko po-

wierzchnym uszkodzeniem. Znajdujący się w nim podróżni odnieśli rany.

Pomoc dla ofiar katastrofy stała zupełnie na wysokości zadania. Już w 15 minut po katastrofie na miejscu wypadku znalazły się władze kolejowe i lekarz, a zaznać czy należy, że do najbliższej budki drożnicy od miejsca katastrofy jest czterysta metrów. O godz. 1. m. 30 w nocy przybył pociąg, wiozący sanitariuszy i środki opatrunkowe.

Władze kolejowe z Gdańska przybyły o godz. 4 rano.

KAT. STROFA KOLEJOWA — WODA NA MŁYN HAKATYSTÓW GDANSKICH

Prasa gdańska usiłuje wzywać katastrofę pod Starogardem dla celów politycznych.

„Danziger Allgemeine Zeitung”, organ gdańskich hakatystów, zaopatruje wiadomość o wypadku komentarzem, w którym usiłuje stwierdzić, przyczyną katastrofy leży w niepewnej sytuacji, jaka zapanowała w korytarzu gdańskim. Pismo jest nawet zdania, że katastrofa ta jest wogóle następstwem utworzenia korytarza, przy powstaniu którego nie liczone się wcale z interesem gospodarczym Niemiec.

Stwierdzić należy, iż głos „Danziger Allgemeine Zeitung” jest niczem, nawet w drobnej części, niezasadniony, gdyż przez cały szereg lat komunikacja przez korytarz gdański odbywała się nadzwyczaj sprawnie, nie dając powodu do żadnych nieporozumień. Sąd rozjemczy, powołany do rozstrzygnięcia ewentualnych zażaleń na komunikację tranzytową między Rzeszą a Prusami Wschodnimi, nie rozpatrywał ani jednej skargi, co już samo świadczy jaknajlepiej o funkcjonowaniu pociągów w korytarzu gdańskim.

Przypomnieć należy również że prezes dyrekcji kolejowej w Królewcu w swoim czasie wyraził pełne swoje uznanie służbie kolejowej polskiej, czyniąc na terenie korytarza gdańskiego, nazywając ją pod każdym względem wzorową i bez zarzutu, za co otrzymał natychmiastową dymisję.

Zażegnany kryzys.

Nowy gabinet jugosłowiański.

Białogród 1, 5. 1925 r. (pat)

Prezydent ministrów Pasicz złożył wczoraj na ręce króla podanie o dymisję gabinetu z tem uzasadnieniem, że gabinet, który swego czasu otrzymał po leczeniu przeprowadzenia wyborów, dokonał swego zadania. Król przyjął dymisję i natychmiast podpisał dekret, mianujący nowy gabinet, w skład którego wchodzi wszystkie ministrowie poprzedniego gabinetu. Ponadto król w następujący sposób rozdzielił teki, nieobsadzone w tym gabinecie handel — Grisogono (niezależny demokrat), ministerstwo dla unifikacji ustaw — Straticz, roboty publiczne. Uznawowicz, komunikacja — Radojewicz, reforma rolna — Simunowicz (wszyscy czterej — radykalowie). Nowy gabinet złoży dzisiaj przysięgę.

W kołach politycznych sądzą, że nowy gabinet Pasicza—Prilicewicza ma tylko charakter provi-

zoryczny oraz, że rokowania, mające na celu wstąpienie partji Radicza do rządu, będą dalej prowadzone.

W związku z mianowaniem nowego gabinetu „Neue Wiener Tageblatt” donosi z Białogrodu, że w kołach opozycji panuje wielkie niezadowolenie z powodu tak szybkiej i okrytej tajemnicą rekonstrukcji gabinetu. Znamiennym jest, że nowomianowani ministrowie dopiero w ciągu przedpołudnia dowiedzieli się o mającej nastąpić ich nominacji. Opozycja jest tembardziej rozczarowana, że po dymisji gabinetu oczekiwano, iż wszystkie czynniki polityczne będą miały sposobność omówić przesilenie.

Opozycja przygotowuje się do ostrej walki parlamentarnej.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Nowi konsulowie.

(wp) Minister Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Senatem udzielił exequatur p. Kurtowi Block, konsulowi honorowemu republiki Meksyku na obszar w. m. Gdańska z siedzibą w Gdańsku.

Minister Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Senatem udzielił exequatur p. Petersowi Kalcenau konsulowi lotewskiemu na obszar w. m. Gdańska z siedzibą w Gdańsku.

Kondolencja wojewody pomorskiego.

(wp) Wojewoda pomorski złożył w dniu dzisiejszym kondolencje konsulowi Rzeszy niemieckiej z powodu katastrofy kolejowej, której ofiarą padło wielu obywateli niemieckich.

TELEGRAMY.

AURA NIE SPRZYJA TOWARZYSZOM PARYSKIM.

PARYŻ 1-5 (PAT) Dzień 1-szy maja do godz. 16-tej upłynął w całym departamencie Seine i Oise spokojnie. Koleje kursowały normalnie. W zakładach użyteczności publicznej tylko nieznaczna część robotników nie stawiała się do pracy. Nie przyłączyli się do pracy jedynie wszyscy szoferzy taksówkarów. Aresztowano 3-ch osobników w Vincennes i 2 w Wersalu, rozdających w tamtejszych koszarach odezwy antimilitarystyczne. Skonfiskowano 40 tysięcy egzemplarzy odezw. Giełda pracy zamknięta była przez cały dzień. Ze względu na niepewną pogodę zebrania, które miały się odbyć pod gołębem nie bema odbywały się w zamkniętych lokalach.

Na prowincji, jak wynika z dotychczasowych informacji spokój nigdzie nie został zamącony.

ZEPSULI ŚWIĘTO.

LONDYN 1-5 (PAT) Z Nowego Jorku donoszą, że policja tamtejsza aresztowała wczoraj kilkuset komunistów, zebranych w lokalu konspiracyjnym w Manhattan. Policja skonfiskowała również zapas bibuły komunistycznej, przygotowanej do kolportażu w dniu 1 maja. W związku z tem podjęto szereg środków w celu zapobieżenia zakłócenia spokoju w dniu święta robotniczego.

NIE PREZYDENT RZESZY A SZEFE REICHSWEHRY.

BERLIN 1-5 (AW) Minister spraw wewnętrznych, Schiele, udał się do Hindenburga dla omówienia z nim przebiegu uroczystości, związanej z objęciem przez nowego prezydenta stanowiska.

Hindenburg zaznaczył, że nie chodzi mu o jakieś specjalne honory, prócz wojskowych, do których — jego zdaniem ma pełne prawo, gdyż jako prezydent Rzeszy jest zarazem szefem Reichswehry. Hindenburg wyraził życzenie, aby przed parlamentem ustawiono kompanję honorową 3 p. gwardji, w którym to pułku Hindenburg odbywał służbę jeszcze jako młody oficer.

GWALTOWNA BURZA.

PARYŻ 1-5 (PAT) „Matin” donosi z Nowego Jorku, że w okolicy Teksas szalała gwałtowna burza, która spowodowała śmierć 30 osób, 70 osób odniosło rany.

PROCES O ZAMACH W KATEDRZE SOFIJSKIEJ.

SOFJA 1-5 (PAT) W dniu dzisiejszym rozpoczęła się rozprawa w procesie o zamach w katedrze sofijskiej. Rozprawy które toczą się przed sądem wojennym budzą wielkie zainteresowanie.

ZWYCIESTWO JEŹDZCÓW POLSKICH.

NICEA 1-5 (PAT) W międzynarodowych wojskowych konkursach hipicznych w biegu o „Puchar Narodów” drużyna polska zdobyła 1-szą nagrodę. Druga nagroda przypadła drużynie portugalskiej, 3-a belgijskiej, 4-a francuskiej.

ANGLJA PRZECIWKO 8-0 GODZINNEMU DNIO PRACY.

LONDYN 1-5 (PAT) Izba gmin odrzuciła 223 głosami przeciwko 128 propozycje, dotyczącą wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy w przemyśle, zgodnie z postanowieniami konwencji waszyngtońskiej.

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

z dnia 1 maja 1925 roku.

Dolary 5,185

GOTÓWKA.

DEWIZY.

Belgia 26,43

Londyn 25,185—25,185

Paryż 27,22

Szwajcaria 100,725

Włochy 21,325

Holandia 208,55

Nowy Jork 5,185

Praga 15,43

Wiedeń 73,18

Pożyczka Konwersyjna 50,00—47,50

Pożyczka Kolejowa 90,00—89,00—90,00

Pożyczka Dolarowa 58,00—57,00—58,00 w

Zł. 300,73—296,545—300,73

Listy ziemskie 4 i pół proc. 25,00—25,15—

25,10.

Listy mielskie warszawskie 5 proc. 18,75—

19,15—18,90

Listy mielskie warszawskie 4 i pół proc.

17,00—16,50—16,75

Święto robotnika - Polaka - 3 maja.

Zbliża się 3 maja.

W tym dniu robotnik — Polak święci „Święto Pracy” wespół z wszystkimi.

którzy pragną odrodzenia moralnego Narodu,

którzy pragną utrwalenia zasad religijnych i praworządnych w Odrodzonej Polsce.

którzy nie nienawiść i zemstę głoszą a miłość wzajemna i zgodę.

którzy nie drogą gwałtu lecz drogą stopniowego rozwoju praw dążą do zdobycia lepszego jutra dla robotnika polskiego.

ROBOTNICZY!

Towarzysze z pod czerwonego sztandaru wzywają Was do święcenia 1-go maja, każą Wam w dzień ten manifestować hasła socjalizmu.

Każą Wam wierzyć, że walczą o poprawę bytu robotnika, o nowe zdobycze społeczne.

Z zemsty i nienawiści ma powstać nowe lepsze jutro. Obluda i demagogia ma przynieść klasie pracującej wyzwolenie.

ROBOTNICZY POLSCY!

Wy dobrze znacie prawdziwą wartość tych szumnych frazesów.

Hasła czerwonej międzynarodówki od czuliście na własnej skórze.

Widzieliście i wypróbowaliście głód

i nędzę w Sowdepji, gdzie socjalizm w czyn wcielony został.

Troskliwa opieka czerwonych prowodyrów, będących na usługach żydowskiej mafii, dała Wam się dobrze we znaki.

ROBOTNICZY!

Nie pierwszy maja—świętować ma proletariąt polski;

nie pierwszy maja — święto nie nawiści i walki klasowej świętować ma robotnik polski;

nie pierwszy maja — obłudnie przez socjalistów i ich braci komunistów nazywamy świętem solidarności robotniczej świętować ma klasa pracująca w wolnej Polsce.

Rocznica 3-go maja ma być dniem otuchy i pokrzepienia serc, radosną nadzieją lepszego jutra.

Dzień 3-go maja, jako pamiątka hasła sprawiedliwości i miłości chrześcijańskiej powinien być świętem w Polsce do wieczne czasy.

W chwili, kiedy Niemcy, kolebka socjalizmu, mając jego hasła na eksport, wola u siebie w domu Hindenburgów, robotnik polski bardziej niż kiedykolwiek winien uświadomić sobie, iż walka i nienawiść Polsce, otoczonej pierścieniem wrogów, jest nie potrzebna.

Niech żyje współpraca wszystkich w Narodzie!

Niech żyje święto pracy—3 maja!

Gdańsk przeciwko świętu 3-go maja.

Wybór Hindenburga rozzuchwiał hakatystów.

Gdańsk 1. 5, 1925 r. (pat)

Tutejsza prasa niemiecka w dalszym ciągu prowadzi kampanję przeciwko zapowiedzianemu na 3 maja pochodowi polskiemu. „Dantiger Neueste Nachrichten” oświadcza, że obchód polski w Gdańsku służy celom prowokacji, propagandy skierowanej przeciwko Gdańskowi. Pochody te obrażają uczucia narodowe Gdańska. Pochód w dniu 3 maja,

zdaniam dziennika, nie jest niezbędną częścią obchodu i Polacy winni z niego zrezygnować. Gdańsk, oświadcza, „Daziger N. Nachrichten” okazał dużą tolerancję, w tym względzie, ale i tolerancja ma swoje granice. Dziennik niemiecki apeluje do Polaków, aby zrezygnowali z pochodu, który przy obecnej podnieceniu może podzielać jak prowokacja.

6 proc. Obligacje m. Warszawy za r. 1917
5.60—5.50—5.60.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 6,70 Dla H. i P. 1,00 B. Handlowy 3,95 Przem. Lwów 0,29 B. Zachodni 1,60 Zł. Ziem. 2,50 Spółki 9,00 Kilewski 0,21 Puls 0,44 Spiess 2,10—2,05 Wildt 0,24 Zgierz 0,75 Siła 0,29 Chodorów 3,90 Czersk 0,52 Czestocice 1,80—2,90—3,00—2,98 Michałów 0,37 Węgiel 2,33—2,50 IV-em 2,30 Nobel 2,05 Cegielski 0,45—0,46 Lilpop 0,72—0,71—0,72 Modrzewów 4,05 — 4,00—4,05 Norblin 0,92—0,91 Ostrowiec 5,80—5,75 Parowozy 0,67 Pocisk 1,36—1,40—1,38 Rudzki 1,38 1,58—1,54 Starachowice 2,53—2,52 Ursus 1,70 Żyrardów 8,90—8,75—8,90 Borkowski 1,35 Syndykat 3,00 Habermusch 3,55 Żegluga 0,17 Klucze 0,37.

Tendencja niejednolita.

Reformy polityczne na Węgrzech.

p) Wewnętrzna polityka Węgier wchodzi w okres poważnych zmian. Projekt ustawy, który hr. Bethlen wniósł w zgromadzenie narodowe, usuwa izbę panów i wprowadza system dwuizbowy. Izbę panów zastępuje izba wyższa (senat) mająca za zadanie czuwać nad czynnością izby drugiej i, dopóki kwestja dynastyczna jeszcze nie rozstrzygnięta, wybierać razem z izbą niższą namiestnika. Czas urzędowania namiestnika ustalili się bezmała na trzy lata.

Członkowie izby wyższej dzielą się na trzy grupy: przedstawicieli wyznań religijnych 19 katolików, 11 protestantów, (żyda niema żadnego), 50 przedstawicieli z urzędu, 152 członków z wyborów i 40 mianowanych na propozycję rządu przy namiestniku.

Ważniejszym jeszcze jest zreformowanie sposobu wyborów. Dotychczas uskuteczniło wybory drogą rozporządzeń. Dopiero teraz rząd przedkłada zgro-

madzeniu narodowemu projekt ustawy wyborczej. Wybory mają się odbywać tajnie, ale tylko w miastach, zaś jawnie na wsi. Jawność wyborów uzasadnia się tem, że wybory tajne nie odpowiadają otwartemu charakterowi Węgier i że przez sposób tajny zyskaliby tylko socjaliści.

SOWIETY ZNIOŚLY 8-GODZIENNY DZIEŃ PRACY.

p) Weik wydał dekret zezwalający na przedłużenie dnia pracy ponad 8 godzin. Dekret został wydany wobec konieczności ułatwienia rolnikom-gospodarzom najmu robotników. Obowiązek umów pisemnych zniesiono.

Komisariat Ludowy Pracy wydał zarządzenie, aby kobiety były nadal przyjmowane do pracy nocnej w zakładach przemysłowych bez żadnych ograniczeń.

ZJAZDY PODCZAS MIEDZYNARODOWEGO TARGU W POZNANIU.

Podczas Międzynarodowego Targu w Poznaniu odbędzie cały szereg zjazdów gospodarczych. A więc: Zjazd gospodarzy Związku Miast, zjazd Związku Izb Handlowych Pomorza, Wielkopolski, Śląska, Małopolski (Wschodniej i Zachodniej), zjazd Szeferów wydziału maszyn Syndykatów i Stowarzyszeń rolniczych, zjazd zegarmistrzów i jubilerów.

ZWIĄZKI B. WOJSKOWYCH NA UROCZYSTOŚCI 3-GO MAJA.

Związki byłych wojskowych, które gremjalnie biorą udział w defiladzie w dniu 3 maja, zbierają się o godzinie 9. 30 w parku Sienkiewicza.

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

S. P. JAN STYKA.

k) Zmarły w Rzymie s. p. Jan Styka urodził się we Lwowie 1858 r. Po ukończeniu studjów gimnazjalnych, s. p. Jan Styka poświęcił się karierze artystycznej. Pracował nad kompozycją pod kierownictwem Matajki, od którego przyjął rozmach, pracowitość i tendencje panoramiczne. Talent jednak zmarłego artysty kształtował się zagranicą. Wiedeń, Rzym i Paryż były głównymi etapami jego dojrzejącej i coraz płodniejszej twórczości.

Pozostawił spuściznę przeobfita. Najgłośniejszymi kompozycjami są: Panorama „Baclawice”, malowana wspólnie z Wojciechem Kossakiem, „Polowania”, allegoria Polski porozbiorowej; „Golgota”, cykl ilustracji do „Quo Vadis” i cały szereg obrazów zawsze jednak o charakterze teatralno-panoramycznym.

S. p. Jan Styka zmarł, syt sławy, nagród i powodzenia, osierocając dwóch synów, Tadeusza i Adama, niemniej, jak i ojciec utalentowanych artystów. Cześć jego pamięci.

CIEMNOTA ŻYDOWSKA.

k) Ofiara zabobonu tłumy żydowskiego padł piekarz Hampel w Sosnowcu, który kupił drożdże od „goja” na 15 minut przed „pierwszą gwiazdą”. Ten nieprzepisowy, według zasad talmudu, czas transakcji handlowej, spowodował ciekawe represje, które zastosował wobec Hampela rabin sosnowiecki.

Oto „kurek bożnicowy” obchodził w piątek po wszystkich podwórkach i głosił, że kto kupił u Hampela chleb lub chleb, winien go natychmiast odnieść, lub prosto wrzucić do dołu kloaczego.

Piekarz Hampel był w sobotę i piątek obleżony z tego powodu przez oddających pieczywo; niektórzy sprytni współmówcy piekarza usilowali tę niezwykłą okazję wyzyskać... aby nieco zarobić.

Jak widać ciemnota zabobonu świeci w społeczeństwie żydowskim prawdziwy tryumf.

Nie przeszkadza to jednak różnym „postępowym” krzykaczom żydowskim hałasować przed całym światem o „wstecznicztwie” i tym podobnych grzechach śmiertelnych społeczeństwa katolickiego.

ŁÓDZKI „PTASZEK” ARRESTOWANY W WARSZAWIE.

k) Dnia 29.4 w nocy, policja wkroczyła do hotelu Uniwersal, przy ul. Marszałkowskiej nr. 105 w Warszawie. Rewidując poszczególne numery, odwieдали wywiadowcy pokój zajmowany przez niejakiego Edmunda Bubolca, gdzie zastał wesoło spędzających czas właściciela zajmowanego pokoju, młodego adepta sztuki dramatycznej Mieczysława Nowakowskiego i... panią która zlekka okrywszy się płaszczem starała się ukryć za parawanem.

Po sprawdzeniu dokumentów młodzieńców, wywiadowcy poprosili o wylegitymowanie się damę. Mocno zaszewana, cała w pasach oświadczyła:

FATUM.

3)

Za dwa lata.

Towarzystwo Ochrony Przeciwgazowej drzeżniając na jednym z dłuższych posiedzeń w komplecie zostało zaduszone przez gaz świetlny wydzielający się z kranu lampy gazowej.

Liga Obrony powietrznej Państwa ofiarowała Narodowi dwa modele dziecinnych aeroplanów oraz wiele milionów odezw propagandowych.

Niemcy zajęli całą Polskę, nie wyłaczając Kreków, z których bolszewicy, na zasadzie specjalnego układu z Niemcami, ustąpili. W państwie Sowietów bowiem, nastąpiły pewne nieznaczne zmiany w ustroju społecznym oraz znaczne zmiany personalne. System rządów absolutystycznych natomiast utrzymał się w całej pełni.

We wrześniu 1926 roku na zjeździe rady komisarzy ludowych został wybrany prezesem jeden z Hohenzollernów lewej linii Slegmaringen, który przy brzozy imię Mikołaja III do należnego mu tytułu Prezesa Rady Komisarzy dodał jeszcze słowo „car” i odtąd tylko tego krótkiego tytułu używał. Zresztą wszystko pozostało prawie bez zmiany: Za strajk groziła kara śmierci i obowiązywał 12 godzinny dzień roboczy. Instytucje „sowietów robotniczych i wołostajskich” istniały w dalszym ciągu, lecz były to prywatne towarzystwa jak np. „Towarzystwo opieki nad wstydzającymi się zebrać” lub „Kropła dziewiętego płaka”. Zadanych prerogatyw w państwie

Na Jasnej Górze.

ZJAZD STOWARZYSZEN POLSKICH 3-GO MAJA.

Jak ogłosiły odezwę w dn. 3 maja rb. Stowarzyszenia, Towarzystwa, Związki i Cechy zjada się ze sztandarami do Częstochowy, aby pierwszy dzień święta Królowej Korony Polskiej uczcić na Jasnej Górze, jako miejscu związanem ze ślubami Jana Kazimierza.

Pochód otwiera Krzyż, następnie sztandary udające się do Kaplicy na Msze św., celebrowana przez O. Przeora Zakonu OO. Paulinów, Duchowieństwa, osoby i delegacje oficjalne bez sztandarów, delegacje przyjezdne ze sztandarami, orkiestra, szkoły powszechne, orkiestra I gimnazjum, szkoły średnie żeńskie, orkiestra II gimn., szkoły średnie męskie, młodzież rzemieślnicza, orkiestra, cechy, bractwa ze sztandarami, związki, organizacje i stowarzyszenia zawodowe i polityczne, organizacje mundurowe, jak sokół.

— Dokumentów przy sobie nie mam. Nazywam się Teką Piotrowicz, mieszkam przy ul. Sołec 15. Lecz panowie! błagam o dyskrecję... jestem niezakała.

Skonsternowani wywiadowcy nie wiedzieli co zrobić. Jednak, pomimo prośby o dyskrecję, poprosili damę aby się ubrała i udała do komisariatu.

Tam rozmowa była krótka.

Panią Piotrowiczową, jak się okazało nie jest nikt inny — tylko znana niejednokrotnie karana złodziejka — Walewska poszukiwana obecnie przez sądy, wobec tego przesłano ją do Urzędu Śledczego i osadzono w areszcie.

Nazajutrz, zaniepokojony nieobecnością Walewskiej Bubolec, zjawił się w Urzędzie Śledczym pytając o losy swej damy.

Młodzieniec zrobił minę wielce zdziwioną gdy dowiedział się, że jego znajoma jest kryminalistką i dopiero dał się przekonać gdy mu pokazano w dziale rozpoznawczym fotografię Walewskiej.

Wtem, jeden z obecnych wywiadowców zawołał:

— Mam cię ptaszku!

Bubolec drgnął. Został poznany. Okazało się, iż wywiadowca obdarzony doskonałą pamięcią wzrokiem, przypomniał sobie podobieństwo młodzieńca, do poszukiwanego przez Sąd Wojskowy O. K. Łódź.

I rzeczywiście okazało się, iż Bubolec jako chorąży V. P. popełnił szereg nadużyć za które był poszukiwany przez władze. Przesłano go do Łodzi.

Polskie miasto Detroit.

Miasto Detroit w Stanach Zjednoczonych jest znane w całym świecie, jako największe centrum przemysłu automobilowego.

Oprócz samochodów w Detroit, są produkowane motory parowe benzynowe akumulatory, piece, cygara, papierosy, chemikalia, odlewy żelazne i z kompozycji, książki i t. d. Wydajność robotników detroickich jest fe-

harcerze, strzelec, policja i na Kofiu strażce ogniowe ochotnicze.

Suma celebrowana przez J. E. Ks. Biskupa Sufragana Krynwickiego rozpocznie się o godz. 10 rano przed ołtarzem zewnętrzny N.M.P. Częstochowskiej. Kazanie wypowie J. E. Ks. Biskup Diecezji Kujawsko-Kaliskiej Stanisław Zdzitowiecki.

Po nabożeństwie i błogosławieństwie Apostolskiem prezes Zjednoczenia Polskich Stowarzyszeń Adam hr. Zamowski dokona wbiłania gwoździ, przeznaczonych i błogosławionych przez Ojca św. Piusa XI do sztandarów przybyłych na Jasną Górę.

Na rynku Kordeckiego, przed figurą św. Prokopa, wygłoszone zostaną przemówienia poczem pochód przejdzie przez miasto ku Nowemu Rynkowi i zostanie rozwiązany.

nomenalna. John Lovett, sekretarz Związku michigańskich fabrykantów, twierdzi, że na jednego robotnika przypada za 8000 dolarów produkcji rocznie. Miasto rośnie jak na drożdżach — budowa wre, tysiące nowych domów buduje się dla napływających tysięcy robotników.

W środku Detroit leży polskie miasto Hamtramck, posiadające własną administrację własnego majora, własną policję i własnych sędziów pokoju. Majorem jest Polak, Jezewski, sędzia Polak, Majewski; urzędnicy Polacy, policjanci Polacy. Rada szkolna składa się z Polaków z Drem Cymanem na czele. Pewna firma realnościowa budowała domów za trzy miliony dolarów i sprzedawała je Polakom. Ani jeden dom nie wrócił z powrotem do tej firmy, co dowodzi zamożności obywateli hamtramckich. Hamtramczanie mają we własnych bankach 10 milionów dol. i przeciętnie przypada 1000 dolarów oszczędności na rodzinę. 75 procent Hamtramczan posiada własne domy, a stopa ziemi na Jos. Carronau (główna ulica w Hamtramck) kosztuje obecnie 1.500 dolarów.

CZEM SA DLA CZERWONYCH AMBASADORÓW PODPISANE TRAKTATY SOWIECKIE.

p) Nowy ambasador sowiecki w Japonii Kopp, przybył do Tokio. W drodze do Japonii p. Kopp na komunistycznym wiecu w Charbinie oświadczył, że Traktat sowiecko-japoński jest tylko świstkiem papieru, którego jedyną korzyścią może być przyspieszenie uznania Sowietów przez Stany Zjednoczone. Jednocześnie osobiście ten ambasador z całą szczerością zapowiedział, że będzie prowadził komunistyczną propagandę wśród japońskiej młodzieży. Wystąpienie Koppa wywołało ostrą krytykę prasy japońskiej.

wohogackich powstała w czasie Wojny Europejskiej z roku 1914 uważała się za pewnego rodzaju arystokrację i nie utrzymywała stosunków z nowymi noworyszami).

Naogół Warszawa była dobrej myśli. Znowo zaczęto uczyć się pieśni „Jeszcze Polska nie zginęła” i „Nie damy ziemi”; literaci sięgali do tematów z powstania lub też pisali dramaty alegoryczne; rozwiązywano zagadnienie co oznacza liczba 44; Nowaczyński wydał „Nową Szopkę Warszawską” siekąc w niej biczem satyry wszystkich pruskich fagasów.

W Łodzi nie wogóle się nie zmieniło; ludzie po zostali ci sami tylko poczuli używać innego języka i innych nazwisk. — polskie nazwiska powoli ginęły a wracały nazwiska przedwojenne; na ulicy językiem towarzyskim uczyniono język niemiecki.

Poważniejsze zmiany nastąpiły w dziennikarstwie łódzkim, gdyż jeden z redaktorów zastępujących dla Niemców został szefem Cenzury Prasowej w Polsce. Dziennik „Rozwój zamknięto” a redaktora Czajewskiego zgodnie z tradycją wywieziono do obozu koncentracyjnego w Celle, gdzie na jego usługę oddano tę samą celę, którą przez dłuższy czas zamieszkiwał ojciec. Ten czyn zjednał Niemcom w Łodzi wielu sympatyków z pośród osobistych przyjaciół redaktora i jego pisma.

Z ważniejszych zdarzeń w kraju, należy zanotować: Fakt wystawienia nowej operetki w „Nowościach” z 18-letnią Niewiarowską w roli tytułowej oraz 120 letnią Manowską w roli szesnastoletniego podlotka; odbudowanie III mostu po zburzeniu go w roku 1926 wydanie przez Pitagorasa dzieła: „Dla

Z CAŁEGO ŚWIATA.

„Granice” wszechświata.

NAJNOWSZE ODKRYCIA ASTRONOMICZNE.

„Granice” wszechświata znów zostały cofnięte dalej w nieskończoną przestrzeń dzięki odkryciu nowego olbrzymiego systemu gwiazd, który może być porównany do naszego wszechświata razem z Droga Mleczną, w obrębie której nasz system słoneczny zajmuje znikome stanowisko. Odkrycia tego dokonał dr. Edwin Hubble, który niedawno temu zdobył 500 dolarów nagrody za najlepszy odczyt na zjeździe Amerykańskiego Stowarzyszenia Popierania i Rozwoju Nauki.

Przy pomocy największego teleskopu na świecie w obserwatorju astronomicznym na górze Wilsona w Paladena, Cal., uczonemu temu udało się rozwiązać tajemnicę, jaką otaczała dotychczas ledwo dostrzegalne spiralne mgławice w przestworzach niebieskich.

Prawie wprost nad naszymi głowami można dostrzec w obecnym czasie w konstelacji Andromeda najświetniejszą z tych mgławic, a mianowicie Wielką Mgławicę Andromeda. Dla oka ludzkiego przedstawia się ona co do przestrzeni kilka razy większa od księżycy, ale jest tak mało widoczna, że tylko dobre oko może ją dostrzec.

Przy pomocy małego teleskopu wygląda jak świecąca masa, ale gdy dr. Hubble skierował na nią ogromny 100 calowy teleskop wówczas przekonał się, że brzegi tej mgławicy składają się z olbrzymiej ilości ledwo dostrzegalnych gwiazd, świecących od 100,000 do miliona razy słabiej, aniżeli gwiazdy, widziane gołym okiem.

Dr. Hubble przy pomocy zdjęć fotograficznych i następnie dzięki zastosowaniu znanych praw i obliczeń astronomicznych doszedł do następujących faktów.

Mgławica Andromeda jest tak odległa, iż światło potrzebuje miliona lat by dobiec do ziemi, zna-

czy to, że jest ona odległa od naszej ziemi

6.000.000.000,000,000 mil

(sześć kwintylionów mil — co przechodzi ludzką wyobraźnię).

Ze wszystkich ciał i systemów niebieskich, znanych dotychczas nauce, system ten jest najbardziej oddalony od ziemi.

Jest on tak wielki i posiada tyle gwiazd i innych ciał niebieskich, co i nasz wszechświat (Galaxy).

Ogólna suma światła tej mgławicy (tego osobnego wszechświata) jest biljon razy większa, aniżeli suma światła naszego słońca.

Obejmuje od trzech do czterech miliardów gwiazd.

Co do kształtu i formy przypomina nasz system gwiazdowy (Galaxy), którego Droga Mleczna i inne gwiazdy, widziane gołym okiem, stanowią część składową, a w którym nasze słońce i planety wyglądają jak maleńkie punkciki świetlne.

Jest to jak gdyby „wyspa — wszechświat”, zbiór gwiazd, mas gazowych, a prawdopodobnie także planet, istniejących odrębnie i oddzielnie w nieskończonej przestrzeni wszystko obejmującej, biljony mil od innych wszechświatów, podobnych do naszego; którego Droga Mleczna jest częścią składową.

Dotychczas nauka naliczyła przeszło 100,000 takich mgławic, które są osobnymi i oddzielnymi wszechświatami. Olbrzymia większość z nich może być widziana, lub tylko dostrzegalna, przy pomocy potężnych teleskopów. Umysł ludzki ogarnia bezwład, gdy usiłuje pojąć te niezmiernie odległości i przestrzenie, oddzielające owe wszechświaty od siebie. Nie o odległości gwiazd tu idzie, ale o odległości odrębnych i samolistnych wszechświatów, zawierających w sobie miljarde gwiazd, czyli słońc, podobnych do naszego słońca.

Cuda radiotechniki.

n) Miasto Tipton w pobliżu Indianopolis otrzymuje prąd z sieci krajowej Northern India na Power Co., które linia łączy się na zachodnim krańcu miasta z miejscową stacją. Aby osiągnąć nieprzerwaną dostawę prądu używa się dwóch linii z różnych źródeł siły a mianowicie z centrali w Kokomo i Nobleville. Gdy jedna z tych linii ulegnie uszkodzeniu np. krótkie spieście, można ją natychmiast zastąpić przez drugą. Do tego potrzebowano wartownika, któremu telefonicznie dawano dyspozycje do przełączenia. Obecnie zaprowadzono tam samoczynne przełączanie zapomocą wysokiej frekwencji. Stacja posiada dwa masywne przełączniki na 73000 volt i 400 amperów. Każda przeszkoda uwidacznia się natychmiast na instrumen-

tach stacji Kokomo a tamtejszy urzędnik wysłał serie fal wysokiej frekwencji, które otwierały wyłącznik uszkodzonej linii i włączały linie rezerwowe. Wszystko to trwa kilka sekund a osiągnięte zostało w następujący sposób: Urzędnik w Kokomo nastawia pewien numer na tarczy specjalnego, do automatuycznego telefonu podobnego aparatu. Tarcza ta jest połączona z radioaparatem nadawczym, który przez przedstawienie tarczy wysyła serie impulsów wysokiej frekwencji z anteny w Kokomo. Fale te zostają w Tipton przejęte i wzmocnione w odbiorniku pieciolampowym. Następnie przechodzą przez serię wybieraczy, które działają na wyłączniki baterii, poruszające wyłączniki główne. Długość fali użytej do tego leży daleko poza granicami broadcastinga a kolejność impulsów jest tak skomplikowana, jak kunstowny zamek przy szafie żelaznej, i niedostępna dla żadnych obcych wpływów. Niedawno ukończone próby wykazały absolutnie pewne pracowanie aparatu. Pomimo całej masywności aparat ten jest tak czuły, że przełączenia możnaby skutecznie głosem ludzkim. Urzędnik w Kokomo potrzebowałby tylko powiedzieć: „Otwórzcie się przełączniki” a w odległości 250 km. wyłączniki niechybnie wykonałyby rozkaz.

PRZYTOMNY LEKARZ.

(S) Była godzina 8 wiecz., kiedy do gabinetu doktora Pelitsiera w Lyonie, specjalisty od chorób wenerycznych, weszło dwóch młodych ludzi, prosząc o poradę. Lekarz rozpoczął badanie jednego z nich. W tem drugi przybysz skierował rewolwer w stronę doktora, żądając pieniędzy. Równocześnie badany zarzucił mu na szyję, fular, usiłując go udusić.

Lekarz, nie tracąc przytomności, zdołał wycofać się do biurka i wydostać z szufelki rewolwer.

Z błyskawiczną szybkością wystrzelił w głowę napastnika, który padł na miejscu. Drugi napastnik zbiegł.

Byli to dwaj włosi, robotnicy, Rammv Natelini, 25-letni murarz zdołał jeszcze przed śmiercią wyjawić komisarzowi policji nazwisko swego zbiegłego towarzysza, które go obecnie poszukują.

WEZUWJUSZ BUDZI SIĘ.

(S) Od kilku dni Wezuwjuś, jak mówią neapolitańczycy „przestał palić dyniaca fałeczka” i zaczął wyrzucać z siebie płomień. Uczeni twierdzą zgodnie, że dotychczas nie ma żadnej obawy, z powodu tego na glego obudzenia się Wezuwjuś.

Wiele przyjezdnych, którzy przebywają teraz w Neapolu, zachwycała się co wieczór wulkanem, powiewającym czerwonym pióropuszem.

CIEKAWY SPOSÓB ZACHOWANIA DOBREGO HUMORU.

(S) Artystka paryska, panna Mud Loti, oświadczyła sprawozdawcy „New York Herald”, że wynalazła sposób utrzymania przez cały dzień dobrego humoru.

Oto codziennie z rana, biorąc kąpiel, strzela z rewolweru ślepymi ładunkami. Wstrząs nerwowy, którego doznaje wskutek huk dział na nią tak podniecająco, że przez cały dzień piękna artystka cieszy się humorem doskonałym i pięknością życia.

Wątpić jednak należy, aby sposób, wynaleziony przez pannę Loti, sprawił również radość i przyjemność życia innym lokatorom domu, w którym aktorka mieszka.

Kto ułatwił Hindenburgowi wybór?

p) Centrowa „Germania” podaje kilka ciekawych informacji o przyczynach, które wpłynęły na wybór Hindenburga, a klęskę Marksa. Obok politycznych mandatów rozstrzygały w kampanii wyborczej — pisze „Germania” — także wyznawcy, mianowicie „niechęć protestanckich kół, zarówno demokratycznych, jak socjalistycznych, do kandydatury katolika, Marksa. Kilka cyfr na dowód: W „czerwonej”, ale protestanckiej Saksonii w dniu 29-go marca Blok ludowy (kandydaci lewicy i centrum) zyskał 1.3 mil. głosów, Blok prawicy 1.05 milionów. W dniu 26 kwietnia zaś Blok ludowy tylko 980 tysięcy, a Blok prawicy 1.35 milionów. Takie samo przesunięcie dokonało się w ewangelickiej Wirtembergii. Dnia 29 marca Blok ludowy miał 585 tysięcy, Blok prawicy — 320 tys., dnia 26 kwietnia zaś Blok ludowy — 521 tys., a Blok prawicy — 544 tys.”

Tak organ centrowy pisze! Inaczej jednak komentuje wybór Hindenburga wiedeńska „Reichspost”. Przyznając, że w czasie wyborów ulawniła się „spotęgowana nienawiść protestantów niemieckich do katolicyzmu” i że „agitowano przeciw Marksowi dlatego tylko, że jest katolikiem”, stwierdza jednak; że w gruncie rzeczy o zwycięstwie Hindenburga zdecydował „smutny i bolesny fakt rozdziału w obozie katolickim”.

„Bolesnym jest — pisze — że katolicy przeciw zbiorowej kandydaturze protestantów nie mogli stworzyć jednolitego frontu — że nawet głębokie rozdarcie w ich obozie nastąpiło — że największa katolicka partia Bawarii oświadczyła się za kandydaturą „Związku ewangelickiego” — że Hindenburga wybrał Monachium, katolickie Monachium, które przecież przeżyło ekscesy Hitlera — Ludendorffa i niegodna hece protestanckich naganiaczy przeciw Kościółowi katolickiemu i kard. Faulhaberowi... Wielkie dzieło zjednoczenia katolików Niemiec, dokonane przez Windthorsta, jest zagrożone... Jeżeli kandydatura Hindenburga zaczyna się pod znakiem „kulturkampfu”, a katolicy mimo grożącego niebezpieczeństwa: są rozbić, należąc do różnych obozów, to dla kulturalnej przyszłości Niemiec otwierała się smutne widoki”.

Uwagi chrześcijańsko-społecznego dziennika wydają się zupełnie słuszne. Dziwi nas w najwyższym stopniu, że katolicy Niemiec (specjalnie Bawarii) oddali przy wyborach głosy na kandydata, który jest „namiestnikiem” protestanckiej, bolowo antykatolickiej dynastii Hohenzollernów, za którym stoi obóz Ludendorffa, bezwzględnie tępiący już nie tylko katolicyzm, ale nawet wogóle chrześcijaństwo, jako „produkt żydowskiego ducha”. Ten trudny do zrozumienia zwrot w opinii części niemieckich katolików tłumaczy się wyłącznie wzrostem monarchistycznych, nacjonalistycznych i odwetowych kierunków w Niemczech. A to jest i smutne i — nienokojące!

czego endecja nie pozwoliła mi uratować kraj”.

Zmianę ustroju państwowego w Polsce Niemcy notyfikowały wszystkim, żądając potwierdzenia przyjęcia do wiadomości tego faktu. Jedynie dwa państwa nie uczyniły zadość żądaniu Niemiec: jak zawsze Turcja — gdyż już nie istniała, rozebrana przez państwa Bałkańskie, oraz księstwo Monako — ponie- waż do niego noty nie nadesłano.

W Europie nastąpił zupełny spokój. Tak zwany bolszewizm został uznany za przejściowy prąd literacki jak np. romantyzm; poważniejsze studjum poświęcone temu okresowi wydał Szymon Askenazy. Francja zawarła pokój z Niemcami na zasadzie, którego straciła Alzację, Lotaryngję i Szampanję oraz musiała zapłacić 10 miliardów złotych franków kontrybucji. Jako zastaw Niemcy zajęli Paryż i nie opuścili go aż do chwili otrzymania ostatniego należnego im franka. Projektami niejakiego Davesa, rozłożenia tej sumy na raty — napalili w piecu. Anglia pomimo tego że bez wojny straciła kolonie w Afryce, które Niemcy zajęli, siedziała cicho ponieważ Hindusom znudził się już ghandyzm i przeszli do czynnej walki, a Arabi w Palestynie wyróżnili wszystkich żydów z Wysokim Komisarzem na czele. Polska po nowopowstałym antagonizmie angielsko-niemieckim dużo sobie obiecywała.

Na jesieni 1927 roku policja polityczna w Warszawie, dała znać do Berlina że młodzież szkolna w Wielkiem Księstwie Polskiem zaczęła się przygotowywać do powstania.

KONIEC.

PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

Pożyczki długoterminowe Banku Rolnego.

(—) Państwowy Bank Rolny podaje do wiadomości, iż rozpoczął przyjmowanie zgłoszeń o udzielanie długoterminowych pożyczek amortyzacyjnych narazie tylko:

- a) na kupno gruntu z parcelacji,
- b) na zapłacenie reszty cen sprzedaży za nabyte już a pochodzące z parcelacji gospodarstwa.

Pożyczki udzielane będą do wysokości dwie trzecie szacunku ustalonego przez Bank i winny być zabezpieczone zasadniczo na pierwszym miejscu hipoteki. Pożyczki amortyzacyjne wydawane będą na lat 10, 20 lub 30 w 8 proc. Listach Zastawnych Banku, opiekujących na złote w zlocie.

Wysokość rat półrocznych, któremi pożyczka będzie spłacana, wynosić będzie łącznie z amortyzacją: a) przy pożyczce 10-letniej po złotych 7 gr. 50 od każdych 100 złotych pożyczki, b) przy 20-letniej po złotych 5 gr. 06, c) przy 30-letniej po złotych 4 gr. 43.

Prócz tego przy każdej racie pobierany będzie dodatek na administrację.

Raty półroczne płatne będą dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku.

Celem ułatwienia obrotu Listami Zastawnymi Państwowego Banku Rolnego, względnie zobowiązaniami czasowo je zastępującymi:

1) Skarb Państwa przyjmować będzie Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego serii I względnie zastępujące je czasowo zobowiązania na pokrycie podatku majątkowego po kursie 80 za 100.

2) Państwowy Bank Rolny bierze na siebie pośrednictwo przy lokowaniu tych Listów Zastawnych względnie zastępujących je zobowiązań.

3) Na złożone Bankowi do komisowej sprzedaży Listy Zastawne, względnie zobowiązania Państwowego Banku Rolnego, Bank będzie wydawać zaliczki do wysokości 25 procent wartości nominalnej ze specjalnie na ten cel przeznaczonych funduszy.

4) Listom Zastawnym Państwowego Banku Rolnego, względnie zastępującym je czasowo zobowiązaniami, zapewniony będzie lombard w Banku Polskim i w Pocztowej Kasie Oszczędności.

5) Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego będą przyjmowane przez Skarb Państwa na kaucję i wadła po kursie oznaczonym przez ministra skarbu.

6) Listy Zastawne Państwowego Banku Rolnego wprowadzone będą na giełde.

ZAINTERESOWANIE ZAGRANICĄ RYNKIEM POLSKIM.

(—) Miejski urząd targu poznańskiego nadsyła nam wykaz towarów, któremi zainteresowały się firmy zagraniczne, w związku z tegorocznymi targami poznańskimi. Bliższych informacji dotyczących adresów danych firm zagranicznych i innych szczegółów udziela urząd targów bezpłatnie. Listy towarów i krajów, interesujących się nimi podajemy poniżej:

Turcja: towary włókiennicze wszelkiego rodzaju, kilimy, chodniki, artykuły powroźnicze, maty, firanki, batysty, artykuły porcelanowe, szklane, kalosze i artykuły gumowe, artykuły chemiczne i farmaceutyczne, papier wszelkiego gatunku guziki, szpilki etc., drobne towary, tektura, papier opakunkowy, tapety, ołówki, farby lakiery, pokosty, przybory telefoniczne, artykuły nożownicze, łyżki, noże widelce, wyroby metalowe, blaszane, naczynia kuchenne, szcztolki, papierośnice, ta bakierki, kąpielniczki kałamarze etc.

Grecja: towary włókiennicze wszelkiego rodzaju, narzędzia stołowe, papier wszelkiego gatunku, artykuły optyczne, bielźna, szklane wyroby, porcelana, torebki lampy wszelkiego rodzaju, karton, lóżka metalowe, szcztolki i pendzle, łyżki noże, widelce, pasmanteria, wyroby jutowe, cukierki, wyroby fajansowe; wyroby emaliowane, wyroby skórzane etc.

Rumunia: Towary wszelkiego rodzaju, pomiędzy innymi wyroby włókiennicze.

Finlandia: Cerata, linoleum, artykuły gumowe, gobeliny do pokrycia mebli, szampan...

Wystawa w Liskowie.

Jak już swego czasu donosiliśmy, dnia 18 czerwca br. otwarta zostanie w Liskowie i trwać będzie do dn. 5 lipca włącznie wystawa pod nazwą „Wieś polska w Liskowie”.

W niedalekiej przeszłości była to wieś uboga, posiadająca gospodarstwa rozdrobnione, glebę słabą, pozbawiona szkół — ludność liczyła 87 proc. analfabetów.

Obecnie Lisków jest pierwszą wsią może w Polsce całej, tak pod względem rozwoju ekonomicznego, jak i społecznego.

Jest to zasługa miejscowego proboszcza ks. Wacława Bliźnińskiego, który przed 25-ciu laty objął parafję liskowską i swą wyteżoną długoletnią pracą doprowadził Lisków do dzisiejszego stanu.

W chwili obecnej istnieje w Liskowie 16 instytucji kulturalno-oświatowych, wśród nich Sierociniec dla 350 dzieci, — sierot po żołnierzach, poległych na wojnie, seminarjum nauczycielskie ze 156-ciu uczniami, szkoła rolnicza, szkoła mechaniczno-słusarska, kursy rękodzielnicze, dom ludowy, straż ogniowa, kąpiele ludowe, kółko rolnicze, kółko gospodyń, kółko młodzieży; bibliotekę, istnieją instytucje ekonomiczno-społeczne: bank ludowy, stow. spożywców, piekarnia spółdzielcza, stow. mleczarskie, stow. zbożowe, stow. budowlane, z dużą cegielnią szlamiarnią cementownią. Wieś posiada drogę brukowaną elektryczność, częściowo kanalizację, pocztę, telegraf, telefon. Lisków tonie w zieleni, posiada drogi wysadzone drzewami owocowymi.

szki, kobierce, kilimy, skóry do mebli i samochodów.

Włochy: Zgodnie z otrzymanymi w drodze urzędowej od tamtejszych placówek konsularnych informacjami mogą znaleźć rynek zbytu nast. artykuły polskie: maszyny rolnicze, zwłaszcza plugi, produkty suchej destylacji drzewa, parafina, kilimy o charakterze dywanów, kobierców i nakryć: wyroby koszykarskie etc..

CZY APARAT FOTOGRAFICZNY JEST ARTYKULEM LUKSUSOWYM?

(—) Z powodu zamieszczonego przez Radę ministrów zaliczenia aparatów fotograficznych, kinematograficznych i prozekeynych oraz przyborów fotograficznych do kategorii artykułów luksusowych, kuncy galezi fotograficznej ogłaszała w pismach warszawskich protest, w którym powiedziano między innymi:

Aparaty fotograficzne i przybory tych że służą przede wszystkim jako narzędzia pracy dla zawodowych fotografów, niemniej jako narzędzia pomocnicze do celów naukowych, wojskowych, sztuki i przemysłu oraz niezbędne dla policji, wreszcie dla turystyki, rozrywki kulturalnej młodzieży.

Cele aparatu fotograficznego w streszczeniu wyżej podane nie pozwalają pod żadnym pozorem na zaliczenie tego artykułu do zbytku i obłożenia jakimkolwiek dodatkowym podatkiem od luksusu.

Nie mniejsze znaczenie i przeznaczenie ma aparat fotograficzny i przybory do tegoż dla wykonywania wszelkich działań, nie mówiąc już o lotnictwie i policji kryminalnej, którzy bez zdjęć fotograficznych obejść się nie mogą.

Poglądom tym trudno odmówić słuszności. Zamierzenia rządowe winny ulec rewizji.

ZWOŹKA EKSPONATÓW NA TARG.

(—) Do dnia 22.IV nadeszło 22 wagonów ekspонатów do Poznania na Międzynarodowy Targ pomiędzy tem 16 zagranicznych.

Stosunek Austrii do Międzynarodowego Targu w Poznaniu „Auss handelsdienst der cesterreichischen Handelskammer” we Wiedniu w liście stosowanym do Urzędu Targu nadzwyczajnie pochlebnie wyraża się o propagandzie przeprowadzonej przez Urząd w Austrii. Urząd Targu Wiedeńskiego daży do jaknajwiększej współpracy z Targiem w Poznaniu a obadwa Urzędy w kierunku współpracy coraz więcej się zbliżają. Niestety jednakże połączenie kolei pomiędzy Wiedniem a Wielkopolską i Pomorzem jest nadzwyczaj niewygodne, ze względu na rozszerzenie handlu

Wieś tę powinien widzieć każdy, komu nie jest obojętna sprawa pierwszorzędnej wagi dobrobyt ludu i przebudzenie się jego ducha, czego niezbitym dowodem są zapisy tak poszczególnych gospodarzy części mienia swego, jak przeznaczenie dochodów z istniejących spółdzielni, na cele społeczne.

Aby ułatwić wszystkim, ceniącym dobro w narodzie, obejrzenie Liskowa, postanowiono urządzić wystawę: „Wieś polska w Liskowie”. Na wystawie tej urządzone będą działy: rolniczy, budowlany, ogrodniczo-pszczelniczy, oświatowy, etnograficzny, higieniczny.

Wystawę ma uświetnić swym przybyciem P. Prezydent Rzplitej, przedstawiciele rządu, senatorowie, posłowie, J. E. ks. Bisk. Zdzitowiecki, uczestnicy Międzynarodowego Kongresu Rolniczego. Odbędzie się dzień Straży Ogniowych, projektowany jest dzień Spółdzielczy, dzień Sokółów, Harcerzy, przybierany jest przyjazd Alumnów Seminarjów Duchownych.

Na zjeździe delegatów C. T. R. zapadła uchwała organizowania wycieczek Kółek Rolniczych na wystawę do Liskowa. Oczekiwane są wycieczki: Towarzystwa Krajoznawczego, delegatów Kół Ziemianek, Kół Gospodyń Wiejskich, Młodych Ziemianek, wszelkich zrzeszeń robotniczych, Seminarjów Nauczycielskich, młodzieży akademickiej, szkół rolniczych, szkół ochraniarek, szkół zawodowych, szkół średnich i powszechnych, kół młodzieży.

Traci się bowiem — czekając na odpowiednią komunikację w kierunku Wielkopolski i Pomorza i cały dzień. Może na pertraktacjach komunikacyjnych z Czechosłowacją, do której pow. również się odnosi zajmą się tem władze kolejowe.

Zważywszy to, że nasza ekspansja ma iść w kierunku krajów Bałkańskich, gdzie droga prowadzi przez Czechosłowację i Austrię staje się fakt, który w życiu handlowym jest bardzo szkodliwym.

Miejski Urząd Targu zaprosił na otwarcie Targu wszystkich członków Sejmiku i Senatu wraz z Marszałkami. Z Gdańska zostały zaproszone wszystkie Konsulaty i reprezentacje zagranicy, Rada Portu, Senat Volks targ Gdański, jak również sfery gospodarcze polskie i gdańskie.

REKLAMA PODCZAS MIĘDZYNARODOWEGO TARGU.

(—) Poza zwykłą — w gazetach, ulotkach i t. p. drukowaną reklamę urzwywny podczas Targu w Poznaniu bardzo wiele nowej pomyslowej reklamy jak n. p.:

Na ul. Władzowej będzie urządzona Wieża w typie parwskiej wieży „Eiffel”, która będzie oświetlona wieczorami setkami lamp elektrycznych, wieża ta widoczna będzie od ogrodu zoologicznego aż pod koniec Marcina i stanowić będzie nową reklamę o typie dotychczas nieznanym w Polsce.

Podczas Targu odbęda się również pochody roznosicielei reklam i plakatów a znając pomyslowość naszych sfer kupieckich spodziewać się należy wiele nowych atrakcji.

KALENDARZYK PODATKOWY NA MAJ

(—) W miesiącu maju przypadają terminy płatności następujących podatków bezpośrednich:

do dn. 15 maja — miesięczne wpłaty podatku przemysłowego od obrotu z poprzedniego miesiąca;

do dn. 31 maja — połowa podatku dochodowego obliczonego od wykazanego w zeznaniu dochodu;

w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenia wpłata podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i płac za najemną pracę.

Nadto płatne są podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem wniesienia należności w maju rb..

Okno bez nalepki 3-go maja — to smutne świadectwo!

siwowego Seminarjum Ochroniarek, szkół powszechnych i dziesięciu baletkiej i dziesięci przedszkoli.

Na program składają się:

1. referat, 2. chór żeński (seminarjum i szkoły powszechnej), 3. deklamacje, 4. tańce dzieci.

— Pokazy gotowania na gazie na Targach Poznańskich.

Jak nas informują, na Targach Poznańskich poraz pierwszy będą demonstrowane pokazy gotowania na gazie. W czasach ostatnich kuchnia gazowa zdobywa sobie u nas coraz więcej uznania i sposób gotowania na gazie stale się rozpowszechnia. Wobec wzrastającego zapotrzebowania, obok istniejących przedsiębiorstw mogła powstać wreszcie i na szeroka skalę postawiona wytwórnia krajowa, które są niedawno założone w Grudziądzu warsztaty, produkujące wszelkie przyrządy do gotowania na gazie i całkowite komplety kuchenne, aż do największych. Na tegorocznych Targach będzie można stwierdzić, jak doniosły postęp został osiągnięty w tym kierunku i zapoznać się nie tylko z urządzeniami przeznaczonymi do użytku domowego, lecz i z wielkimi kuchniami, używanymi w hotelach, restauracjach i etc.

Zwracamy zatem uwagę osób interesujących się postępującym w dziedzinie gospodarstwa domowego, zaznaczając, że dział kuchni gazowych Zakładów Grudziądzkich będzie się mieścić w Halli Maszynowej Nr. 67-68.

— Wystawa prac chłopców w polskiej Y. M. C. A.

Po sześciomiesięcznej pracy Działu dla Chłopców Polskiej Y. M. C. A. w Łodzi w lokalu tego działu, Piotrkowska 243 urządzono wystawę następujących klubów „kombinowanych”: koszykarskiego, inteligentnego, artystycznego, pięciokowego, architektonicznego i niektórych klubów społecznych. Wobec tego, że Dział dla Chłopców w Łodzi istnieje zaledwie od 16 miesięcy, dorobek aczkolwiek skromny jest dowodem, że Y. M. C. A. w dziedzinie pracy nad chłopcami w godzinach, gdy oni są narażeni na największe pokusy ulicy, osiągnęła świetne wyniki. Zwiedzając wystawę ulega się wrażeniu, że praca dla chłopców już wykonana czyni z Y. M. C. A. polskiej organizację, która w życiu naszego społeczeństwa już teraz spełnia poważną rolę. Nadzwyczajny rozwój tego działu jest miarą popularności owej organizacji wśród chłopców.

Do dnia 30-go kwietnia zwiedziło wstawę 514 osób.

— Z rektoratu Seminarjum Duchownego w Łodzi.

W roku bieżącym gmach Seminarjum Duchownego w Łodzi zostanie gruntownie odnowiony i znacznie rozszerzony przez dobudowanie dwóch pięter, będzie więc mógł pomieścić większą ilość młodzieży gotującej się do stanu duchownego.

W dniu 30 czerwca b. r. o godz. 9-ej rano odbędzie się egzamin w gmachu Seminarjum w Łodzi przy ul. Ks. Skorupki 14 dla nowowstępujących kandydatów.

Warunki przyjęcia pozostała te same co w roku ubiegłym: na filozofię przyjmowani będą kandydaci po uzyskaniu matury gimnazjalnej.

Wskutek ciężkich warunków materialnych nie wszyscy aspiranci do Seminarjum mogą uzyskać maturę. By dać tedy możność młodzieży niezamożnej przygotowania się do studiów seminarjalnych, zostało przy Seminarjum otworzone Kursy przygotowawcze, na który przyjmowani będą młodzieńcy ze świadectwem 6-ciu klas gimnazjalnych.

Oplata za utrzymanie i naukę pobierana będzie minimalna, niezamożni zwolnieni z opłat zupełnie.

Ks. Jan Krawiecki
Rektor Seminarjum Duchownego
Pralat Kapituły Łódzkiej.

— Rozkład kursów wakacyjnych w Okręgu Łódzkim dla nauczycieli Szk. Powsz.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego poda je do wiadomości, że kurs wakacyjny dla nauczycieli szkół powszechnych w Okręgu Łódzkim jest następujący:

(Inspektorat — Typ kursu — Termin)

Brzeziny — geograf., przyrod., końcowy — 3

Kalisz — fizyka matemat., końcowy — 3

Koło — humanistyczny początkowy — 1

Kozia — rys. i roboty początk. — 1

Epilog strajku lekarzy Kasy Chorych.

200 ZŁ. GRZYWNY ZA NIEUDZIELENIE CHOREMU POMOCY.

Dnia 30 kwietnia r. przed Sądem Pokoju I okręgu miasta Łodzi rozegrano epilog smutnych następstw strajku lekarzy Kasy Chorych z przed niedawnego czasu, który spowodował, że niektórzy lekarze pod wpływem zacierzenia sabotowali wprost swoje wysokie swe powołaniem dyktowane obowiązki.

Na skutek oskarżenia ze strony Województwa Łódzkiego imieniem którego oskarżenie wnosili Radca województwa p. Tymieniecki stanęli przed wspomnianym wyżej sądem dwaj lekarze Łódzcy, ginekolog dr. Władysław Michalski i dr. Neuman, którzy bronił adwokat przysięgły p. Kempner.

Sprawa poszła o to, że do pewnej chorej członkini Łódzkiej Kasy Chorych w czasie strajku lekarzy musiano wezwać na zarządzanie położnej lekarza z powodu krwotoku macicznego.

Ponieważ wyżej nazwani lekarze byli ginekologami w Kasie Chorych, przeto przede wszystkim zwrócono się najpierw do nich przyczem dr. Michalski żądał za przybycie do chorej 40 zł. z góry; przerażona tym nadmiernym żądaniem sąsiadka chorej, poszukująca dla niej pomocy zwróciła się wobec tego do innego lekarza Kasy Chorych dr. Neumana, który znów za wizytę u chorej żądał 40 zł. i dorożki.

Obaj nazwani lekarze do winy się nie przyznawali, twierdząc że pomocy lekarskiej nie odmawiali, a tylko wymienili sumę, która im się należała za dzie tytułem honorarium.

Świadek dr. Altenberg, którego w końcu do chorej uproszono, zeznał, że wypadek chorej nie groził jej śmiercią i bez lekarza obejść się mogło.

Zastępca Prezesa Zw. lekarzy, okulista Łódzki, dr. Józef Michalski zeznał, że lekarzowi wolno z góry wymienić kwotę, jaką sobie oblicza tytułem honorarium i że zresztą lekarze Kasy Chorych formalnie tylko wobec pacjentów wysuwali żądania wynagrodzeń pozataksowych, a w rzeczywistości udzielali pomocy na kredyt, lub za honorarium, na jakie kogo było stać.

Tu wywiązała się kontrowersja między przedstawicielem oskarżenia publicznego p. Radcą Tymienieckim, a lekarzem dr. Michalskim, w wyniku której przedstawiciel oskarżenia publicznego, że o rzekomym kredytowaniu nikt z publiczności nie wiedział, bo podane zostały przez strajkujących lekarzy do publicznej wiadomości tylko wysokości stawek za wizyty które będą pobierane, że żądanie wynagrodzenia takiego, jak o niem wyżej była mowa od członków Kasy Chorych, których grozowe środki do życia są każdemu znane, jest równoznacznym z odmówieniem pomocy lekarskiej i że lekarz, któremu wspomniano o krwotoku, a który zamiast ograniczyć się do wymienienia określonej przez strajkujących lekarzy stawki za wizytę w domu chorego żąda aż 40 zł. liczył się z tem, że musi to być chorego niebezpieczna, potrzebująca conajmniej specjalnego zabiegu.

Po zamknięciu postępowania dowodowego przedstawiciel oskarżenia publicznego w jędrnej i pełnej efektu przemowie wykazał złą wolę i subiektywną świadomość u oskarżonych lekarzy pozostawienia bliźniego w niebezpieczeństwie życia i domagał się zastosowania ustawy w całej jej rozciągłości.

Obrońca adwokat Kempner w pięknej i długiej przemowie starał się wykazać i subiektywny i obiektywny brak winy u podsądnych, poczem po replice Rady Tymienieckiej i ostatniemi słowami podsądnych Sąd po dłuższej naradzie wydał wyrok, skazując dr. Michalskiego i dr. Neumana na grzywny w kwotach po 200 zł., z ewentualną zamianą na jednomiesięczny areszt i na ponoszenie kosztów procesowych.

Rozprawa i jej przebieg wzbudziły ogromne zainteresowanie u zgromadzonych w wielkiej ilości na sali sądowej ubezpieczonych w Kasie Chorych i wywarła bardzo dodatnie wrażenie ze względu na energiczną obronę sprawy najbiedniejszych przez Państwową Władzę Administracyjną.

Budowa drogi żelaznej Widzew - Zgierz.

W wyniku starań p. wojewody Darowskiego u ministra kolei p. Tyszkii w sprawie podjęcia przedkiego robót kolejowych na terenie Województwa Łódzkiego, celem zatrudnienia bezrobotnych, w dniu 29 b. m. odbyła się w Urzędzie Wojewódzkim, pod przewodnictwem p. wojewody, konferencja w sprawie rozpoczęcia robót przy budowie drogi żelaznej Widzew-Zgierz.

Na konferencję tę przybył prezes dyrekcji budowy kolei inż. Berkiewicz ze swymi współpracownikami. Z ramienia Urzędu Wojewódzkiego w konferencji tej brali udział: wice-wojewoda Łyszkowski, naczelnik Zakrzewski, Okr. Dyr. Robót Publicznych reprezentował inż. Sunderland, miasto-przewodnik Cynarski, wice-prezydent Wojewódzki, ławnik Folkiński, inżynier Galazka, Związek przemysłowców zaś dr. Alfred Biederman.

Proponowany odcinek kolei Widzew-Zgierz długości 11,7 kilometr, wychodząc będzie z Widzewa i okrażywszy pierścieniem północno-wschodnią część Łodzi, bieć będzie do Zgierza.

Łęczycza — metod. pedagog. — 3.
Łódź-miasto — humanistyczny końcowy — 1
Łódź-miasto — rys. i roboty początk. — 6.
Łódź-powiat — o Polsce współcz. jednosta. — 1
Łódź-powiat — fizyka, matem. początk. — 3.
Łódź-powiat — śpiew i wych. fiz. pocz. — 3
Pabjanice — hum. końcowy — 3.
Pabjanice — fizyka, matem. końcowy — 3
Piotrków — rys. robot. końcowy — 1.
Sieradz — matem. pedagog. początkowy — 1.
Stupca — hum. początkowy — 3.
Turek — metod. pedagog. końcowy — 1.
Wieluń — metod. pedagog. pocz. — 1.

Zaznacza się przytem, że kurs metodyczno-praktyczny w Pabjanicach, który trwać będzie od 3.VIII do 17.IX i komplet będzie kursem jednorazowym. (pap)

Z ZAŁOBNEJ KARTY.

— **S. P. Władysław Biernacki.**

W tygodniu ubiegłym w Żyrardowie zakończył życie miejscowy obywatel, emeryt, uczeń powstania 1863 roku, s. p. Władysław Biernacki, przeżywszy lat 79.

Pogrzeb niebaszczyka, powszechnie

szacowanego dla zalet swego nieposzlakowanego charakteru i zacnego serca, a nader popularnego w mieście, zgromadził liczne tłumy przyjaciel, znajomych i życzliwych.

Nad grobem żegnał zmarłego miejscowy proboszcz, ks. kanonik Taczanowski.

S. p. W. Biernacki osierocił syna, znanego lekarza w m. Tomaszowie Mazowieckim dra Michała Biernackiego, oraz trzy córki, w tej liczbie małżonkę Prezydenta m. Łodzi p. Stefanie Cynarską oraz p. Z. Przegalińską, żonę sędziego Sadu Okręgowego w Łodzi.

— o o o —
Teatr i sztuka.

— Teatr Miejski.
Dziś po południu arcydzieło J. Słowackiego „Lilla Weneda” po cenach znizowanych dla młodzieży. Wieczorem Sz. Anskiego „Dybuk”.

— Teatr Popularny.
Dziś w sobotę dn. 2-go maja po cenach do połowy znizowanych tj. od 50 gr. do 1.50. 2 przedstawienia „Kościuszka nad Bę”

clawicami“ Anczyca — jedno o godz. 4-ej po poł. dla młodzieży — drugie o godz. 8.15 w. Szczelnie wypełniona widownia każdego wieczoru — świadczy najlepiej o wartości powodzeniu sztuk.

— „Madame Butterfly“ w Pabianicach.

W środę, dnia 6-go maja r. b. o godz. 7-ej min. 30 wiecz. na scenie teatru „Luna“ w Pabianicach, artyści Opery Warszawskiej wystawiają słynną operę w 3-ach aktach G. Pucciniego „Madame Butterfly“. Udział biorą pierwszorzedne siły Opery Warszawskiej: Panie: Maria Mokrzycka, Halina Leska, Panowie: Maurycy Janowski, Marian Palewicz oraz prof. Opery Warszawskiej p. H. Zalewska.

Zainteresowanie powyższą imprezą jest w Pabianicach wielkie i nie należy wątpić, że widownia Teatru „Luna“ okaże się za szczupłą, tembardziej, że część czystego zysku jest przeznaczony na „Dar Narodowy 3-go Maja“, a okazją usłyszenia Opery, która już kilkakrotnie obiegła świat dookoła — naprawdę jedyna.

Komunikaty.

— Odczyt T-wa „Rozwój“.

(r) W najbliższy wtorek odbędzie się w sali Zw. Maistrów Fabrycznych liczne zebranie członków sympatyków T-wa „Rozwój“ na którym wygłosi bardzo interesujący odczyt poseł na Sejm Michał Arcichowski. O liczne przybycie prosi

Zarząd Okręgowy T-wa „Rozwój“.

— Z Tow. Muz. Śpiew. im. Paderewskiego.

Zarząd T-wa Muz. Śpiew. Im. Ignacego Paderewskiego zawiadamia swych członków i sympatyków T-wa, iż w dniu 3-go maja b. r. odbędzie się uroczystość otwarcia „Sekcji Kolarskiej“ T-wa z następującym programem: Godz. 8 rano zbiórka w lokalu T-wa skąd wymarsz ze sztandarem do kościoła Wnieb. N. M. Panny, po nabożeństwie powrót do lokalu na wspólne przyjęcie i fotografie, wieczorem zaś o godz. 7-ej koncert.

Przed obrazem M.B. Częstochowskiej, Królowej Korony Polskiej.

Wznosi się z wolna srebrna zasłona...
Oto Maryja z Synkiem u łona.
Sznur na Jej szyi krwawych koralii—
Skrząta się brylantów łecze opali.
Diadem kosztowny skroń Jej okola—
Złota otacza Ja aureola,—
Z poza poświaty lśniacej się złotej—
Patrzy twarz rzewnej pełna teskonoty.
Patrza głęboko oczy przesmutne
Na te schyłone tłumy pokutne...
Płynię do Matki fala lez cicha—
Postać kleczaca bieli się mnicha.
W dłoni złocisty trzyma on kielich...
Słychać poszumy skrzydeł anielich...
Stanisław Rumszewicz.

—o—o—o—

Czasopisma.

— Piąty numer „Prawdy“.

Dziś ukazał się piąty numer „Prawdy“ niezależnego tygodnika, poświęconego sprawom społecznym, gospodarczym i aktualnej informacji.

W numerze tym znajdujemy dalsze interesujące szczegóły, dotyczące historii elektrowni łódzkiej, obszerny artykuł poświęcony aktualnej sprawie 8-mio godzinnego dnia pracy, uwagi o brakach na szczeblu ustawy upadłościowej, w związku z coraz częstszymi mało uzasadnionymi upadłościami wielkich firm, wyczerpujące informacje, odnoszące się do nowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej itd.

W odcinku niezwykle zajmujący szkic historyczny pt. „Legenda Łódzka“.

—o—o—o—

Co potrzebował widzieć w Polsce tow. Weinsztajn.

p) W Warszawie przebywał przez pewien czas członek kolegium sowieckiego ludowego komisariatu skarbu p. Weinsztajn. Po powrocie do Rosji sowieckiej, natychmiast po przekroczeniu granicy udzielił on wywiadu współpracownikowi mińskiej urzędowej gazety sowieckiej „Zwieszda“ na temat o ogólnej sytuacji Polski współczesnej. Mówiąc o ogólnej sytuacji Polski, p.

Weinsztajn twierdzi:

Na podstawie wrażenia odniesionego w Warszawie wydaje się Polska krajem bez teraźniejszości, ani przyszłości. Polska rozkłada się pod względem politycznym. Nie posiada bazy gospodarczej. Warszawa absolutnie się nie odbudowuje. Składając się z trzech części zasadniczych, Polska obecna nie może się zrosnąć i najwidoczniej części te nie zrosną się nigdy. Wszyscy mówią o łapownictwie urzędników polskich i o tem, że za pieniądze w Polsce można zrobić wszystko. Chłopi są rozwścieczeni i nastroszeni nadzwyczaj wrogo względem klikki rządzącej. Obecnie w Polsce strajkują robotnicy rolni. Strajk ogarnął znaczną część Polski i rozszerza się dalej. Wszyscy funkcjonariusze państwowi otrzymują bardzo niskie pensje. W celu stabilizowania waluty zmniejszono kredyty na cele przemysłowe, co spowodowało kryzys gospodarczy literalnie we wszystkich dziedzinach przemysłu. Bez względu na osiągnięcie pewnej stabilizacji waluty zmniejszenie cen nie da się zauważyć. Niedza ogarnia szerokie sfery ludności... Słowem współczesna Polska jest krajem o nadzwyczaj niepewnej sytuacji gospodarczej i politycznej.

Albo p. Weinsztajn jest tak płytki, że nie umie patrzeć, albo Sowietom zachodzi po trzeba wmawiać w swoich „obywateli“ takie banialuki.

STOSUNEK AUSTRII DO MIEDZYNA-RODOWEGO TARGU W POZNANIU.

„Aussenhandelsdienst der oesterreichischen Handelskammer“ z Wiednia w liście do Miejskiego Urzędu Targu w Poznaniu donosi, że propaganda Targu poznańskiego w Austrii, osiągnęła bardzo dobre rezultaty, że Urząd Targu w Wiedniu robi wszystko aby nawiązać bardzo ścisły kontakt z Poznaniem. Na przeszkodzie staje tylko bardzo złe połączenie kolejowe pomiędzy obu krajami, co oczywiście bardzo utrudnia nawiązanie normalnych stosunków handlowych. Do jakiego stopnia to połączenie kolejowe jest niewygodne dowodzi fakt, że chcąc przyjechać z Wiednia do Poznania, lub Torunia, trzeba stracić bez potrzeby cały jeden dzień.

Drukarnia Akcydensowa

„ROZWÓJ“

Łódź, Al. Kościuszki 41.

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące w zakres drukarstwa, jak to:
blankiety, rachunki, koperty i nakłady tygodników.

Ceny bardzo przystępne.

Dla prenumeratorów 15 proc. ustępstwa.

Letnisko

Pokoje z całodziennym utrzymaniem. Życie zdrowe i smaczne. Miejscowość leśnista, kąpiel. Wiadomość: Zawadzka 9, m. 17. 1136—2

Na jupereczywszy ból głowy

asują proszki dla dorosłych

z „kogutkiem“

wyrobu apteki A Gaseckiego w Warszawie. Sprzedają apteki.

Gruz i szlakę

w znacznych ilościach wywozić można na podwórzu posesji Po-oleśna 17. 1314

Samochód

do sprzedania w dobrym stanie 4 osobowy Forda. Wiadomość: al. Aleksandrowska 18, w piwni. 1310

PENSJONAT

w Kuźnicy na półwyspie Helu

A. Szydarowskiej, (poprzednio H. Krażkiewiczówny) (tzwarty od 1 czerwca r. b. Kuchnia polska ekita, wykwalifikowana. Ceny umiarkowane na cztery wiec znizone. Wiadomość: Łódź, Nawrot 28-a, m. 3, u Tu-jakowskiego. 1220

Stowarzyszenie Handlowców Polskich (Piotrkowska 108).

Program uroczystego koncertu ku czci 3-go Maja

Początek o godz. 7-ej wiecz.

Część I.

1. Okolicznościowe przemówienie prezesa Stowarzyszenia F. Ładowskiego.
2. a) Hymn Polski
b) Straż Nocna wykona chór mieszany Stow.
c) Sztandary na Kremlu
d) Jeszcze Polska nie zginęła wykona chór męski Stowarzyszenia.
3. Koncert nad koncertami
arywek z „Pana Tadeusza“ wyk. p. Kałużny
4. „Marzenie“ muz. Szopena i in. kompozytorów obrazek baletowy w wyk. czł. Stow.

Część II.

5. Filiżanka herbaty jednoakt. z franc.
 6. „Polska w tańcu“ wielkie divertissement baletowe.
- Dyr. chórow E. Fotygo. Baletmistrz W. Mojewski. Reżyser K. Tarczyński. Kapelmistrz S. Hartenberg.
- Powyższy program poprzedzi wielka zabawa dla dzieci (pocz. o godz. 4 pp.)

Cena wejść: członkowie Stow. Zł. 2, goście 3, dzieci 1
Zaproszenia rozsyłane nie będą.

Uwaga!

Pod budowę gmachów wojskowych poszukiwany jest plac o przestrzeni 10 morg przy bocznicy kolejowej lub w punkcie do którego możliwe będzie przeprowadzenie bocznicy kolejowej o nieznaczącej długości.

Należy ostemplowane oferty na sprzedaż takiego placu z podaniem szczegółowych warunków sprzedaży nadsyłać do **Kierownictwa Rejonu Inż.** —
Sep. Łódź, ul. Nowo-Targowa Nr. 18. 1259

Meble na raty!

Sypialnie, stołowe, gabinety, jako też i różne urządzenia i reparaacje wykonujemy w naszym zakładzie według najnowszych modeli. Udzielamy gwarancji za solidne i terminowe wykonanie.

Zakłady Mechaniczne Stolarskie „Koncentra” Sp. z ogł. odp.
Napiórkowskiego 7. 1255

Potrzebny goniec

Zgłaszać się: **Ł. J. Borkowski, Kilińskiego Nr. 70.** 1261

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AS sprzedam otomane bardzo pluszową. Sienkiewicza 50, oficyna, 2 wejście, 1 piętro, mieszki, 44, na lewo. 1252-1

Zakład meblowy wyprzedaje Z meble po cenach najprzystępniejszych. Piotrkowska 185. 1030-4

Najlepsze maszyny do szycia N sprzedaje na raty Rosen, Piotrkowska 88. 1205-3

Sklep spożywczy do sprzedania zaraz. Gdańska 5, Czapiński 1238-2

Powozik, bryczka, rolwaga, torwarówka, ręczny wózek do sprzedania. Kilińskiego 52, Dembowski. 1242-2

Sprzedam sklep i pokój z kuchnią. Wiadomość: Skierniewicka 3. 1240-1

Hurtowa sprzedaż maszyn do szycia. Ceny fabryczne. Perla i Pomorski, Łódź, ul. Piotrkowska 69, w podwórzu. 1177-4

Rower do sprzedania mało używany firmy „Ormonde” z wolnym kołem. Rzgowska 2, m. 10, front. 1239-2

Motor 7-mio konny ropowy „Ursus” do sprzedania. Wiadomość: Sosnowa 8, u gospodarza. 1228-5

Drudkę do sprzedaży węgla, drzewa, kartofli i t. p. w dobrym punkcie sprzedam. Wiadomość: ul. Poprzeczna 2, przy Rzgowskiej Gawroński. 1251-2

Do sprzedania zaraz sklep i pokój z kuchnią przy kościele. Wiadomość na miejscu. Powiat Brzeziński, Bedków, przystanek Wolbórka, Ignatowicz. 1245-3

Maszyna półczasznicza, okrągła, 200 igieł, sama podnosi i opuszcza oraz maszyna do swetrów siódemka do sprzedania. Zakątna 78, Hankiewicz. 1253-2

Motocykl marki D. K. W. prawie nowy do sprzedania. Wiadomość w firmie „Granit”. Zielona 11. 1250-1

Różne:

Do wynajęcia pokój z ogrodem na letnisko w Ozorkowie. Wiadomość: Ozorków, u p. Kwiatkowskiego. 1236-2

Potrzebna służąca. Gdańska 5, (daw. Długa), prałnia. 1235-2

Sklep z suteryną odstąpię. Działyński, Pańska 41. 1234-1

Pokój odnajmę. Pomorska 25, m. 11. 1235-1

Potrzebna prasowaczka. Nawrot 55, prałnia. 1236-1

Wyuczam dywanów perskich i kilimów. Dla pań urzędników zniżka; Zgłoszenia 14-16. Karola 3, m. 12. 1229-1

Przybił się piesek czarny i podpalany. Pomorska 107, piwiarnia. 1216-1

Dziewczyna na przychoianie do wszystkiego potrzebna. Wólczńska 55, m. 8. 1227-2

Ogródek pod mleczarnią do wynajęcia. Ul. Pańska 66. 1221-1

Potrzebna paniąca do bufetu w piwiarni. Kilińskiego 121. 1249-1

Malarz odświeża mieszkania tanio i ładnie. Zachodnia 10 u dozorcy. 1254-2

BUDKA z placem ogrodzonym do wynajęcia za raz. Ul. Łomżyńska 7. Wiadomość: Przędzalniana 3, m. 2, od godz. 5-7. 1247-3

Meble, dywany, łóżka metalowe, wózki, kołyski, leżaki, łóżka polowe na letniska poleca najtaniej: Magazyn mebli Romiszowski, Piotrkowska 116 i p. 1248-15

Przybił się pies wilczy rasy białe podpalany. Chojny ul. Brzozowa 60, Stokowski. 1244-2

Osoba starsza, inteligentna poszukuje zajęcia najchętniej do zarządu domem. Wymagania skromne. Może być na wyjazd. Fabryczna 9, Piasecki. 1246-5

Zgubiono dokumenty

Marja Łazińska zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi Wiznera 1. 1241-2

Miejski

Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek
 tramwaj 6 i 10
 Od dnia 27.IV do 4.V r. b.
 Dla dorosłych!

„Wyspa umarłych”

Dramat z krajiny tajemnicy w 6 aktach.
 Dla dzieci i młodzieży!

Przygody Johnsona w Afryce

Film naukowy w 7 aktach.
Początek seansów: dla dzieci i młodzieży o g. 5-ej i 7-ej, dla dorosłych o g. 8,45 i 10,45 w
Ceny miejsc: dla dzieci i młodzieży 1 miejsce 25 gr., II 20 gr. III 10 gr., dla dorosłych 1 miejsce 70 gr., II 60 gr., III 30 gr.

Dzisiaj ukazał się nowy numer

„PRAWDY”

i zawiera:

Paryska licytacja akcji Elektrowni Łódzkiej. 8-mio godzinny dzień pracy. Wyroki śmierci na przemysłowców i kupców. Ulgi dla poborowych. Głosy prasy o zagadnieniach bieżących. „Legenda Łódzka” (szkie historyczny) Z za kulis zakupów sowieckich w Łodzi oraz szereg niezwykle cennych informacji.

Baczność! Sztydy narodowe Baczność!
„Swoj do swego”

Polska Wytwórnia Obuwia

M. Gordon

Łódź, (Bałucki Rynek) Łagiewnicka 23. 1129

Dzisiaj trzeba na myśli mieć to przykazanie:
 Kupować obuwie, gdzie mocne, a tanie.
 A wie już świat cały, że ja mam intencje
 Tanioczą cenę pobó wszelką konkurencję.

GWARANTOWANE OBUWIE: damskie, męskie i dziecięce z własnej wytwórni i z najlepszych skór zagranicznych.

Wielki wybór sandałów.

Dla Rozwojowców i Urzędników za gotówkę i na raty oraz **RABAT.**

Dojazd tramwajami № 1, 2, 6, 9, 10 i 11.
 Koszta tramwajowe zwracam.

UWAGA. Spółka przy ul. Drewnowskiej 35, została rozwiązana a warsztaty przeniesione do mojej wytwórni.

W odpowiedzi naszej firmie zaznaczam, że warsztaty obuwia M. Gordon zostają kompletnie przeniesione, a pomimo ogłoszenia nie znajdują się na Drewnowskiej 35.

Z poważaniem
 Majster Cechowy M. Gordon.

Lecznica Chorób Zębów

LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS

145 Piotrkowska 145.

Za pielęgnację oraz wprawianie zębów
 Opłata niska. — Podług taksy.

NASIONA

warzywne i kwiatowe gwarantowane nabyć można w składzie nasion L. Kołaczekowskiego, Piotrkowska 225.

Drzewka owocowe, ozdobne, iglaste, cementarne, goździków, kapusty, sałaty i wiele innych w Ogrodzie Hodowlanym. Piotrkowska 241. 759

Nie kupujcie mebli

zanim odwiedzicie magazyn mój, zaopatrzoney w **wielki wybór mebli**
 Komplety sypialni, jadalni i urządzeń kuchennych, a szczególnie przedmioty pojedyncze: szafy, łóżka, otomany, lustra i t. d.

Krzesła wiedeńskie po wyjątkowo niskich cenach.

Ceny konkurencyjne! Ceny konkurencyjne!

Magazyn otwarty cały dzień bez przerwy.

Dają również na wypłatę ratami miesięcznymi. 1207

J. NASIELSKI Piotrkowska 9, (1-sze piętro, front.

CENA OGŁOSZENI: Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 35 gr.; zwyczajnie 7 gr.; wśród drobnych 10; nekrologi 25 gr. komunikaty 25 gr. za wiersz milimetrowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr. za wyraz; duże litery 50 gr.; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 20 wyrazów — wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 5 łamów. Akcydenrowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 5-ej po 6-ej 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Redaktor naczelny i wydawca inż. T. Czajewski

W Łodzi u T. Czajewskiego,

Redaktor odpowiedzialny Michał Walter.